

1 Mít jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?

A végrehajtás körébe tartozik a kötelezettség bíróság vagy más hatóság által elrendelt kötelező végrehajtása. Legtöbb esetben ez bírósági határozat alapján fennálló tartozások végrehajtását jelenti. További kulcsfontosságú végrehajtási intézkedés a kilakoltatás, azaz egy épület vagy annak egy része elhagyásának kötelezettsége. A végrehajtás alapja lehet a meghatározott vagyontárgyak átadására vonatkozó kötelezettség, egy cselekmény elvégzésére vonatkozó kötelezettség, valamint a valamely cselekménytől való eltiltás. Az ilyen kötelezettségek vagy eltiltások végrehajtás során alkalmazott eszközök – a körülményektől függően – kényszerítő eszközök vagy pénzbüntetések. A bíróság által előírt lefoglalásnak vagy más biztosítási intézkedésnek szintén végrehajtás útján lehet érvényt szerezni. Finnországban a tartozások kényszerbehajtása az állami szervnek minősülő végrehajtó hatóságok hatáskörébe tartozik. A végrehajtás külön jogi tevékenység, a helyi végrehajtó hatóságok pedig döntéshozataluk során függetlenek és pártatlanok.

A gyermekekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos ügyekben történő végrehajtás

A gyermekekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos ügyekben a végrehajtás körébe tartozik a bírósági végzések végrehajtása, mint például egy gyermek átadása. A szociális szervek által megerősített megállapodás is képezheti végrehajtás alapját. További fontos elem, hogy Finnországban a láthatási jog a gyermeket, nem pedig a szülőt illeti meg. A gyermekek felügyeletére és/vagy láthatási jogára vonatkozó bírósági végzés végrehajtása a szülői felügyeleti jogra és a láthatási jogra vonatkozó határozatok végrehajtásáról szóló törvény (*Laki lapsen huolto ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta*) (619/1996) hatálya alá tartozik. E törvény alkalmazandó az ideiglenes intézkedések végrehajtására is. E törvény alapján kerül sor a végrehajtásra azokban az esetekben is, amelyekben a külföldön hozott ítélet vagy határozat a 2201/2003/EK tanácsi rendelet szerint Finnországban végrehajtható.

A végrehajtó végrehajthatja a szülői felügyeleti joggal kapcsolatos végzést, ha az ügyben a határozat meghozatalára az elmúlt három hónapban került sor. Más esetekben a végrehajtási határozatot a bíróságtól kell kérelmezni. A bíróság csak akkor utasíthatja el a végrehajtásra irányuló kérelmet, ha a végrehajtás a gyermek mindenképp felett álló érdekeivel ellentétes lenne. A szülői felügyeleti joggal kapcsolatos határozatok végrehajtása során a bíróság kötelezi a másik felet, hogy adja át a gyermeket a felperesnek, vagy bírósággal sújti. A gyermek elvételére vonatkozó határozat is hozható. A láthatásra vonatkozó határozatok végrehajtása során a másik fél köteles a láthatást engednie, valamint a határozat által a láthatás megvalósítása érdekében elrendelt egyéb intézkedéseket megkezdnie.

2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?

Finnországban a helyi végrehajtó hatóságok feladata a végrehajtás. A helyi végrehajtó hatóság illetékességét az adós lakóhelye alapozza meg. Ha nem áll rendelkezésre részletes információ finnországi lakóhelyével kapcsolatban, a végrehajtás iránti kérelem bármely helyi végrehajtó hatósághoz, így például a Helsinki végrehajtó hatósághoz (*Helsingin ulosottovirasto*) is benyújtható. A kérelmeket ugyan a helyi végrehajtó hatóságokhoz kell benyújtani, azok illetékessége azonban az egész országra kiterjed.

A helyi végrehajtó hatóságok kapcsolattartási adatai az alábbi linken érhetők el: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/yhteystiedot.html>

3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?

3.1 Az eljárás

A végrehajtáshoz szükséges, hogy a hitelező végrehajtási iránti kérelem kitöltésével és a végrehajtható okirat megadásával írásban kérelmezze a végrehajtást. A hitelezőnek a végrehajtási díjat nem kell előre kifizetnie. (A végrehajtás iránti kérelem az igazságügyi hatóságok honlapján érhető el: [oikeus.fi/https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/ulosottoasiat.html](https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/ulosottoasiat.html))

A végrehajtók kötelesek a bírósági ítéleteket vagy a jogszabályokban meghatározott egyéb végrehajtható okiratokat végrehajtani, és nem kérdőjelezhetik meg azok tartalmát. A végrehajtási eljárás megindításához a hitelezőnek a jogszabályok szerinti, az adós kötelezettségét tartalmazó végrehajtható okirattal kell rendelkeznie. A végrehajtóknak ellenőrizniük kell, hogy az adósság a bíróság ítéletének meghozatala óta kielégítés vagy elévülés folytán nem szűnt-e meg. A zálogjog (például jelzálogjog) jogosultjai részére történő fizetés joga külön rendelkezés tárgyát képezi.

3.2 A főbb feltételek

Polgári és kereskedelmi ügyekben a végrehajtás alapja rendszerint valamely általános bíróság által hozott határozat vagy ítélet. Nincs szükség külön végrehajtási határozatra. Az általános hatáskörű bíróságok közé tartoznak az elsőfokú bíróságként eljáró kerületi bíróságok (*käräjäoikeus*), a fellebbezési bíróságként eljáró fellebbviteli bíróság (*hovioikeus*) és a Legfelsőbb Bíróság (*korkein oikeus*). Ezen túlmenően választottbírói ítélet is szolgálhat végrehajtható okiratként. A gyakorlatban az egyik legfontosabb végrehajtható okirat a megfelelő önkormányzati hatóság által jóváhagyott tartási végzés. Ezzel ellentétben a kizárólag magánszemélyek között létrejött okiratokat Finnország nem ismeri el végrehajtható okiratként.

Azok a határozatok, amelyek ellen fellebbezést nyújtottak be, végrehajthatók, ha a hitelező az adóst esetlegesen érő kár tekintetében a végrehajtó által meghatározott biztosítékot rendelkezésre bocsátja. A pénzüsszegek azonban nem fizethetők ki a hitelező részére, amíg a végrehajtható okirat és a zár alá vételre, illetve letiltásra vonatkozó határozat nem jogerős.

A Finnországon kívül hozott ítéletek végrehajthatóságára vonatkozó kulcsfontosságú rendelkezések az uniós jogban (például a Brüsszel I. rendelet [44/2001] és a Brüsszel IIa. rendelet [2201/2003]), valamint a határozatok skandináv országokban való elismerésére és végrehajtására vonatkozó egyezményben találhatók.

4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege

4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?

A végrehajtási eljárás megindításakor az adós részére a kérelem benyújtásáról értesítést és fizetési felszólítást küldenek. Ha az adós önként nem tesz eleget a fizetési felszólításnak, és a végrehajtási díj megfizetése érdekében nem tesz lépéseket, a végrehajtás az adós bevételeinek és vagyontárgyainak nyilvántartási adatok alapján történő megvizsgálásával és megállapításával veszi kezdetét.

A vizsgálat lényeges részét képezi a bankok megkeresése. Leggyakrabban a bérjövődokumentum és a bankszámlákon található pénzüsszegek kerülnek letiltásra. Bizonyos összegnek a bérből rendszeres időközönként történő visszatartása helyett kifizetési terv jóváhagyására is sor kerülhet. Az adós jövedelmének és vagyonának megállapítására irányuló intézkedéseket, valamint a további vizsgálatokat jogszabályok szabályozzák. A végrehajtók a jogszabályok alapján széles körű jogokkal rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy többféle nyilvántartáson keresztül férjenek hozzá az adósok pénzügyi

helyzetére vonatkozó információkhoz. A végrehajtók kötelesek az adós tulajdonában lévő vagyontárgyakat felkutatni. A végrehajtási intézkedéseket indokolatlan késedelem nélkül kell végrehajtani. Ha például az adós rendszeres jövedelemben részesül, a hitelező részére az első kifizetést rendszerint az eljárás megindításától számított két hónapon belül teljesítik. Az adós jogosult fellebbezni, a kifizetések behajtását azonban ez a bíróság eltérő rendelkezése hiányában nem függeszti fel.

A kérelmek teljes vagy korlátozott végrehajtásra irányulhatnak. A hitelezők azt is kérhetik a végrehajtó hatóságoktól, hogy – ha az adósságot nem lehet azonnal behajtani – úgynevezett passzív regisztrációval két éven keresztül kövessék nyomon az adósságot. A végrehajtás érdekében nem kötelező ügyvédet vagy jogi tanácsadót igénybe venni.

Az adós valamennyi típusú, kivétel által nem védett vagy annak hatálya alá nem eső ingó és ingatlan vagyona, valamint jogok, követelések vagy pénzbeli értékkel bíró tárgyak vehetők zár alá. Ha azonban a hitelező korlátozott végrehajtást kért, a zár alá vétel csak olyan vagyontárgyakra irányulhat, amelyek megléte nyilvántartás alapján igazolható, és amelyeket nem kell értékesíteni. Ha a zárolt vagyontárgyakat értékesíteni kell, erre rendszerint végrehajtási értékesítések révén kerül sor, amelyeket rendszerint helyi újságokban és online hirdetnek meg.

Az értékesítésekre vonatkozó közlemények az alábbi linken érhetők el:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ajankohtaista/myynti-ilmoitukset.html>

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

A végrehajtásról szóló finn törvény (*Ulosottolaki*) olyan egyedi rendelkezést is tartalmaz, amely szerint a végrehajtási osztály felügyeleti szerve határozatot hozhat a vagyontárgyakra vonatkozó színellett megállapodások figyelmen kívül hagyásáról. Ennek állítása, hogy a vagyontárgy harmadik félé, nem akadályozza meg a vagyontárgyak zár alá vételét, ha:

1) megállapítást nyer, hogy a harmadik fél jogállása olyan jogosultságon vagy egyéb olyan megállapodásokon alapul, amelyek jogi helyzete nem felel meg valódi természetüknek vagy rendeltetésüknek, figyelembe véve, hogy az adós jogosultsága megegyezik a tulajdonos jogosultságával, továbbá tulajdonosával egyenértékű cselekményeken, valamint juttatásokon és az adóst megállapodás eredményeképpen megillető további egyenértékű juttatásokon alapul, valamint

2) a jogállást egyértelműen a végrehajtás megakadályozására vagy annak biztosítására használják fel, hogy a hitelezők ne tudjanak a vagyontárgyakhoz hozzáférni, valamint

3) másképpen a hitelező felé fennálló tartozás adóstól való behajtása észszerű határidőn belül nem várható.

A zár alá vétel azonban nem hajtható végre, ha a megállapodásban részes harmadik fél egyértelműen bizonyítja, hogy a zár alá vétel tényleges jogának megsértésével járhat. A végrehajtó köteles az adóst és a harmadik felet, valamint szükség esetén a hitelezőt megfelelő módon meghallgatni, kivéve, ha ezáltal a végrehajtás jelentős nehézségekbe ütközne.

4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?

A végrehajtási eljárás megindítása kivált bizonyos hatásokat, a letiltás és a zár alá vétel azonban jelentős joghatásokkal jár. A zár alá vételt követően az adós a zárolt vagyontárgyakat a hitelező kárára nem rongálhatja meg, nem idegenítheti el, nem zálogosíthatja el, vagy más módon sem rendelkezhet azok felett. Az e tilalomba ütköző minden intézkedés hatálytalan a hitelezővel szemben. A kedvezményezett vagy harmadik személy azonban a jóhiszeműség védelmét élvezheti. A végrehajtó számos adatot kérhet be, és nemcsak az adóstól, hanem harmadik személyektől – például bankoktól – is. Ha a bankot az adós számláinak befagyasztásáról tájékoztatták, az adós bankszámlájáról pénzüsségeket csak a végrehajtónak fizetheti ki. Jutalék, bér vagy fizetés e tilalomba ütköző kifizetése bűncselekmény.

A vagyontárgyak végrehajtási eljárás során történő értékesítésének eredményeképpen a tárgyak tulajdonjoga megváltozik. A vételárként kifizetett pénzüsségeket lehetőleg leghamarabb átutalják a hitelezőnek.

A vagyontárgyak zár alá vétele az adósságnak a hitelező felé történő kiegyenlítéséhez szükséges összegre terjed ki. Azokban az esetekben, amikor a végrehajtást több hitelező kérte vagy a zárolt vagyontárgyakat például jelzálogjog terheli, a pénzüsséget a jogszabályban meghatározott sorrend szerint osztják szét a hitelezők között. Az államnak járó végrehajtási díjakat többnyire az adóstól szedik be. Ha a végrehajtás megkísérlése sikertelen, a hitelezőtől kis összegű eljárási díjat szednek be. Hasonlóképpen, az átutalandó összegek fejében a hitelezőnek díjat számolnak fel. Tartásdíjjal kapcsolatos ügyekben nem kell díjat fizetni, a tartásdíj pedig elsőbbséget élvez. A hitelező részére átutalt kifizetések összege az adós jövedelmének és az adósság összegének ingadozása alapján minden hónapban változhat.

A végrehajtási díjakkal kapcsolatos további információk az alábbi linken érhetők el: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ulosotto/ulosottomaksut.html>

4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

A jogszabályok szerint a végrehajtók feladataikat haladéktalanul és indokolatlan késedelem nélkül kötelesek elvégezni. Ha az adós nem rendelkezik lefoglalható, illetve letiltható vagyontárgyakkal, illetve jövedelemmel, az alábbi indokok alapján végrehajthatatlanként visszaadják az ügyet a hitelezőnek: az eszközök hiánya, az eszközök hiánya és a behajtás ismeretlen, vagy mások által közölt, külön meghatározott akadályba ütközése. Ilyen esetekben az elsődleges nyilvántartások felhasználásával kell a jövedelem és a vagyontárgyak adatait megállapítani. A végrehajtási eljárás megszűnik, a hitelező azonban kérheti, hogy a végrehajtás későbbi időpontban ismételten elkezdődjön, ilyen esetekben pedig az adós pénzügyi helyzetét újból megvizsgálják. A hitelező például az adós év végi adó-visszatérítéséhez hasonló forrás letiltásának biztosítása érdekében új kérelem megfelelő időben történő benyújtásával kérheti a határozat végrehajtását. A hitelező kérheti azt is, hogy az adósságot jegyezzék be az úgynevezett passzív nyilvántartásba. Ha másik ügy vizsgálata során kiderül, hogy az adós rendelkezik letiltható jövedelemmel vagy lefoglalható vagyontárgyakkal, vagy adó-visszatérítésben részesülhet, a passzív nyilvántartásba vett adósságot figyelembe fogják venni a végrehajtási eljárásban. A passzív nyilvántartásba vétel az eszközhiányra vonatkozó igazolás időpontjától számított két évig marad hatályban.

5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?

A végrehajtó végrehajtási intézkedései és döntései ellen bárki fellebbezhet, akinek érdekét az említett intézkedés vagy döntés érinti. A fellebbezést a kerületi bírósághoz (*käräjäoikeus*) kell benyújtani. A fellebbezés benyújtására három hét áll rendelkezésre, ami rendszerint a határozat kihirdetésének vagy kézbesítésének napján kezdődik.

Ha a bíróság másként nem dönt, a fellebbezés benyújtása általában nem függeszti fel a végrehajtást. Amennyiben a fellebbezésnek helyt adnak, a bíróság felülbírálja vagy megváltoztatja a végrehajtó határozatát. Meghatározott esetekben maguk a végrehajtók is kijavíthatják a nyilvánvaló hibákat.

Ha a végrehajtással kapcsolatban előterjesztett érv vagy igény jelentős szóbeli bizonyítást igényel, lehetséges, hogy arról polgári eljárásban bíróságnak kell döntenie (végrehajtási jogvita).

6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

A jogszabályok tartalmaznak például szociális megfontolásokon alapuló végrehajtási tilalokra vonatkozó rendelkezéseket. Számos szociális juttatást például nem lehet letiltani. Ha az eljárásban részt vevő adós természetes személy, a jogszabályban külön biztosított tárgyakat, juttatásokat és jogokat el kell különíteni a zár alá vételtől. Ezenkívül a vagyontárgyak nem foglalhatók le, ha – figyelembe véve a vagyontárgyak értékét és egyéb feltételeket – a hitelező vagy hitelezők a végrehajtási költségek, végrehajtási díjak és a vagyontárgyak tekintetében fennálló tartozások kifizetését követően kisebb összegre tennének csak szert.

Az adós jövedelmének törvény által védett részét minden esetben figyelembe kell venni a letiltásra és kifizetésre vonatkozó tervekben: ezen összegre az adós megélhetési költségeinek biztosítása érdekében nem terjed ki a végrehajtás. Általában az adós nettó bérének és fizetésének legfeljebb egyharmada tiltható le. Az igazoltan védett jövedelmehányad ügyekre vonatkozó példákkal együtt az alábbi linken érhető el:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velallisenulosotossa/palkanulosmittaus.html>

A végrehajtható okirat, amennyiben természetes személyt terhel fizetési kötelezettség, 15 évig hajtható végre (a végrehajtható okiratra vonatkozó elévülési idő). Ez a határidő 20 év, ha a végrehajtható okiratban megállapított hitelező természetes személy, vagy ha az igény olyan bűncselekményen alapul, amelyért az adóst szabadságvesztésre vagy közmunkára ítélték. A bírósági határozat vagy más végrehajtható okirat nem hajtható többé végre, ha az annak alapjául szolgáló jogosultság megszűnt, mivel az adósságot kifizették vagy elévült, vagy az más okból megszűnt.

További információk az alábbi linken érhetők el:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index.html>

<https://valtakunnanvoudinvirasto.fi/fi/>

<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2007/en20070705>

Ez a webhely az Európa Önökért portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Utolsó frissítés: 16/12/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.